

DEĞER Çocuk

CEZA VE TEVKİFELERİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ YAYINIDIR

Yıl:4 Sayı:14 • Temmuz-Eylül 2022
DEĞER dergisinin ekidir.

Çağırdı zafere Türk evladını
Gönlü yoktu vermeye bir karış
toprağını

Bu şanlı daveti düşünmeye
gerek yok

Türk yiğitleri vazgeçmez
vatanından

Milletimde en güçlü silah
vatan sevgisidir

Hiçbir ordu hiçbir silah Türk
kadar güçlü değildir

Vatan uğruna şehit düşmezsen
hakkın helal değildir

Feda olsun vatana kanım, canım

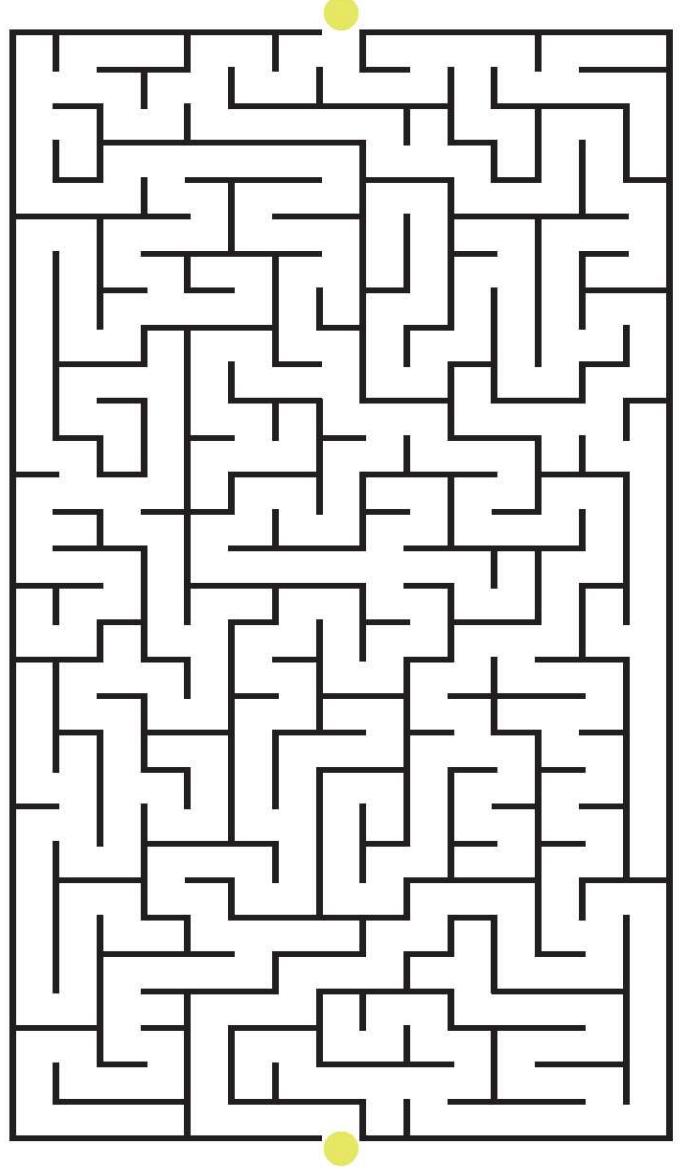
Nimettir vatanımın toprağı
dalgalansın bayrağım
Her zerrende var ecdadımın kanı

Bu zaferin öyküsüne kelimeler
yetmiyor

Türk'ün gücüne güç yetmiyor

Labirent Bulmaca

Sarı noktaları birleştirerek labirentten
çıkışı bulabilir misin?

Kelime Oluşturma

na

a

lu

do

ke

ten

ker

le

ÖTÜKEN AİLESİ

Bir varmış bir yokmuş. Yıllar su gibi akar iken develer suda yüzer iken güneş gülerek gezer iken Ötüken'de Umay ve Alp Tigin adında iki kardeş doğmuş. Babaları Kağan, sevinçten havalara uçmuş kırk gün kırk gece davul vurmuş, zurnalar çalmış. Kelebeklerin ömrü uzamış, dağlar yeşile boyanmış, kuzular "meee meeeeeeee" diye melemiş, arılar "vızzzzzz vızzzzzzzz" diye vızlamış. Komşular yemeğe davet edilmiş kırk gün kırk gece bayram edilmiş.

Yıllar geçtikçe Alp Tigin uzun mu uzun, yakışıklı mı yakışıklı, bir deveyi tek başına yıkabilecek güce erişmiş. Alp Tigin yürüdüğü zaman dağlar yerinden oynamış. Aslanlar ormandan kaçarmış, ayılar başka diyarlara göç edermiş. Umay ise güzeller güzeli, sarışın ve uzun saçlı, gündüz güneş gibi gece ay parçası gibi bakanların gözünü almış. Annesinin babasının sözünden asla çıkmazmış. Sabahtan akşama kadar hiç

yorulmadan annesine yardım edermiş. O da en az Alp Tigin kadar güçlü ve kuvvetli imiş. Ok atar, ata binermiş.

Bir sabah Umay, ormana meyve ve sebze toplamaya gitmiş. Az gitmiş uz gitmiş dere tepe düz gitmiş. Çantasına bütün sebze ve meyvelerden doldurmuş. Tam eve dönecekken adımını atınca arkaya doğru kendini çukurun içinde bulmuş.

-İmdat! İmdaaaatt! diye bağırmış ama kimse duymamış.

Alp Tigin bu sırada evde atıyla cirit atıyormuş. Umay'ın gelmediğini anlayınca meraklanıp atını ormana doğru sürmeye başlamış. Az gitmiş uz gitmiş dere tepe düz gitmiş. Nihayet Umay'ın sesini duymuş ve hemen inmiş atından. Upuzun bir ipi sallamış kuyuya. Umay ipe tutunarak çıkmış kuyudan. Sarılmış Alp Tigin'e ve teşekkür etmiş. Sonra da atlarına binerek güle oynaya evlerine gitmişler.

Samet YURTTAŞ Edirne Kapalı ÇIK, Öğretmen

ÖĞRENELİM

Meslekler

Aşağıdaki resimler hangi mesleklere ait olabilir? Resimlerin altına yazalım.

Develerin Hörgüçleri Neden Vardır?

Develer uzun bacakları, eğri boynu ve sırtındaki kamburuyla nam yapmış; iri cüsseli, geviş getiren, memeli ve evcil bir hayvandır. Develerin sırtında kambur şeklinde bulunan hörgüçlerinde su depoladığı bilinse de aslında develer hörgüçlerinde yağ depolamaktadır. Eğer develerin hörgüçleri bilindiği gibi su ile dolu olsaydı bu su sırtlarında sağa sola hareket edeceğinden dolayı dengelerini kaybetmelerine ve yürüme zorluğu çekmelerine neden olurdu.

Bir Deve 5 Ay Yolculuk Yapabilir

Bir deve hörgücünde 30 ile 35 kilogram arasında yağ depolayabilir. Hörgüçleri yağ ile dolu olan develer dört hatta beş ay zorlu çöl yolculuğu yapabilirler. Yiyecek bulamadıkları zaman depoladıkları yağ enerjisi ile uzun çöl yolcularına dayanabilir ve çöl sıcaklığına karşı korunurlar.

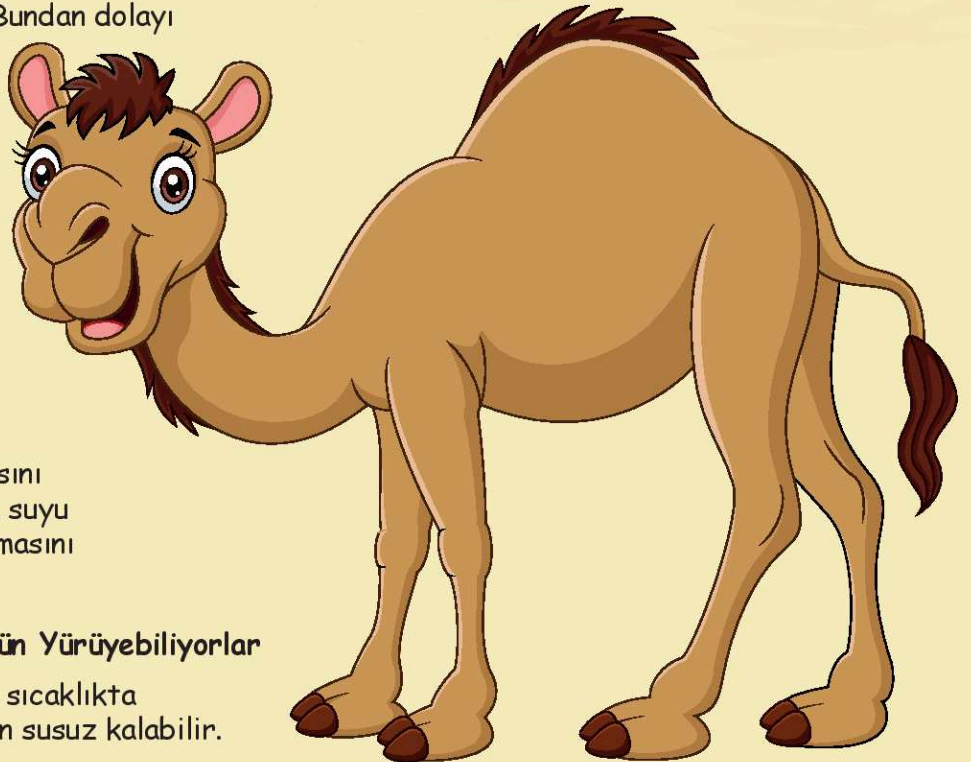
Develer suya az gereksinim duyarlar. Suyu depoladıkları yer ise vücutlarındaki su depolama cepleri ve özellikle de kan dolaşım sistemleridir. Bundan dolayı suyu dokularından kaybederler. Böylelikle kanlarındaki su oranı etkilenmez ve bu özellikleriyle de su içmeden günlerce, aylarca yaşayabilirler. Devede yağın tek bir yerde toplanması vücudun yağa bağlı olarak her yerinden yoğun oranda su atılmasını engeller. Bu da devenin suyu minimum oranda kullanmasını sağlar.

Hiç Su İçmeden 10 Gün Yürüyebiliyorlar

Bir deve 40-60 derece sıcaklıkta yaklaşık olarak 8-10 gün susuz kalabilir.

Susuz kaldığı bu süre içerisinde vücut ağırlığının %33'ünü kaybederler. Develer besin bulabildikleri bir çölde ise 6-7 ay susuz yaşayabilirler. Çünkü besinlerden aldıkları su yeterli gelir. Bir kış boyunca hiç su içmeden yol yürüyebilirler. Yaz sıcaklığında ise hiç su içmeden 10 gün yürüyebilmektedirler. Develer 10 dakikada ağırlıklarının üçte biri kadar su içebilirler. Bu miktar kimi zaman 150-200 litreyi bulabilmektedir. Daha sonra bir hafta kadar hiç su içmezler. Bunun yanı sıra deve insana oranla 100 kat daha geniş alanı kaplayan bir burun mukozasına sahiptir. Deve çok büyük ve kıvrımlı burun mukozası sayesinde havadaki nemin %66'sını tutabilmektedir.

Deve her türlü araziye uygun ayaklarıyla, besin deposu hörgüçleriyle, ısıya karşı yalıtkan kürkleriyle, kumdan korunma özelliğine sahip başlarıyla çok özel bir hayvandır. Deveyi özel bir canlı yapan en ağır ve olumsuz şartlardan bile etkilenmeyen vücut yapılarıdır.

Parmak Kukla Yapalım

Hayvanların yüzlerini boyayın. Noktalı çizgiler boyunca kesin ve hayvan kuklaları yapmak için ortaya çıkan yüzleri tahta çubuklarına yapıştırın.

Boyama

Peygamberimiz ve Ailesi (Ehlibeyt)

Merhaba Çocuklar!

Sizin için hayatınızda en değerli şeyleri sayın desem elbette ilk sırada aileniz gelir aklınıza. Öyle değil mi? Ailemiz elbette çok değerlidir. Anne-babamız, kardeşlerimiz ve değerli büyüklerimizle ailemiz en değerli hazinemiz. Tüm ihtiyaçlarımızı karşılayan, bizi hayata hazırlayan, gecesini gündüzüne katarak üzerimizde emeği en çok olan onlar değil mi? Biz de bu yazımızda sizler için sevgili Peygamberimizin ailesi ile ilgili kısacık bilgiler vermeye çalışacağız.

Dinimizde Peygamberimizin ailesiyle ilgili kullanılan tabir "ehlibeyt"tir. Ehlibeyt; Peygamberimizin eşleri, çocukları, torunları ve diğer yakınlarıyla ilgili bir kavramdır. Peygamberimizin soyu Kızı Fatıma ve damadı Hz. Ali'nin çocukları Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin vasıtasıyla devam etmiş ve tarih boyunca hürmet edilerek saygı gösterilmiştir.

Peygamberimiz eşlerine karşı çok kibar ve saygılıydı. Onun bu hassasiyeti veda hutbesi olarak bildiğimiz ve Müslümanlara yaptığı o konuşmada kendini göstermiştir: "Ey İnsanlar! Sizin, kadınlar üzerinde bir takım haklarınız vardır. Onlar sizin haklarınıza riayet etmelidirler. Onların da sizin üzerinizde hakları vardır. Onlara karşı iyi davranınız. Eşlerinize şefkatle muamele ediniz."

Çocuklar! Ne kadar güzel bir konuşma değil mi? İnsanların birbirlerine karşı sorumlu olduğunu, özelde ise kişilerin eşlerine karşı sorumluluklarını hatırlatıyor Peygamberimiz. Karşılıklı haklarımıza saygılı olmamız gerektiğini söylüyor bizlere. Şefkatli olmanın güzelliğini vurguluyor efendimiz. Bizler de Peygamberimiz gibi insanlara karşı davranışlarımızda saygı ve sevgiyi asla göz ardı etmemeliyiz.

Rahmet ve şefkat Peygamberi efendimiz, torunları Hz. Hasan ve Hüseyin'i çok severlerdi. Bir gün onları kucağında oturtup severken Üsâme İbni Zeyd'i gördü. Efendimizin onlar hakkında şöyle buyurduğunu işitti: "Allah'ım! Bunlar benim kızımın oğullarıdır. Ben bunları seviyorum. Sen de onları sev. Onları sevenleri de sev." buyurdu.

Ehlibeyt sevgisi bizim ortak paydamızdır. Ehlibeyte duyulan sevgi Peygamberimize duyulan bir sevgidir. Bizler Peygamberimizin ailesini çok severiz. O yüzden kimimizin adı "Ahmet, Mehmet, Ali, Hasan, Hüseyin" kimimizin adı da "Fatma, Ayşe, Hatice" olmuştur.

Ehlibeyti yani Peygamberimizin ailesini kendi ailemiz gibi severiz. Onlara yapılan haksızlıkları da kendi yakınlarımıza yapılmışçasına üzülmüz. Peygamberimizin torunu Hz. Hüseyin'in şehit edilmesi iğimizi acıtır.

Çocuklar! Ehlibeyt sevgisi kültürümüzün önemli bir parçasıdır. Bu sevgi etrafında bizler toplanarak dayanışma ve kaynaşma içinde olmuşuz. Hacı Bektaş'ın dediği gibi "Bir olmak, iri olmak ve diri olmak." zorundayız. Bizi biz yapan değerlerimize hep birlikte sahip çıkmalıyız. Düşüncemiz, yaşayışımız ve mensup olduğumuz kimliğimizle farklılıklarımız barış ve kardeşliğimize asla zarar veremez. Tarih boyunca nasıl bir olmuşsak bundan sonra da bir olmaya devam edeceğiz.

Başka bir yazıda tekrar buluşmak üzere. Hoşça kalın değerli çocuklar.

Farklı Kùltürler

Aşağıdaki resimleri inceleyerek kıyafetlerin hangi ülkenin veya bölgenin kùltürüne ait olduğunu yazalım.

RUSYA

JAPONYA

İSKOÇYA

İSPANYA

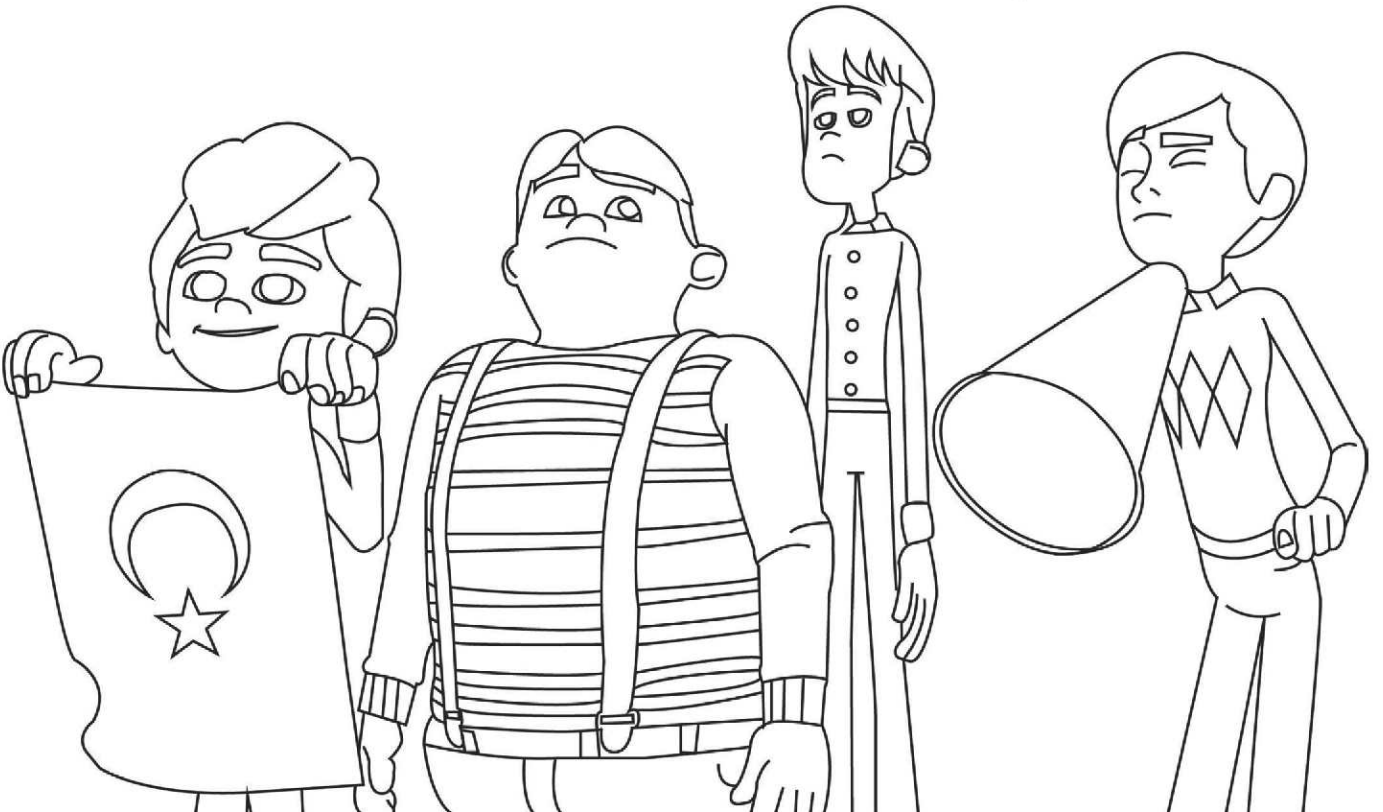
AFRİKA

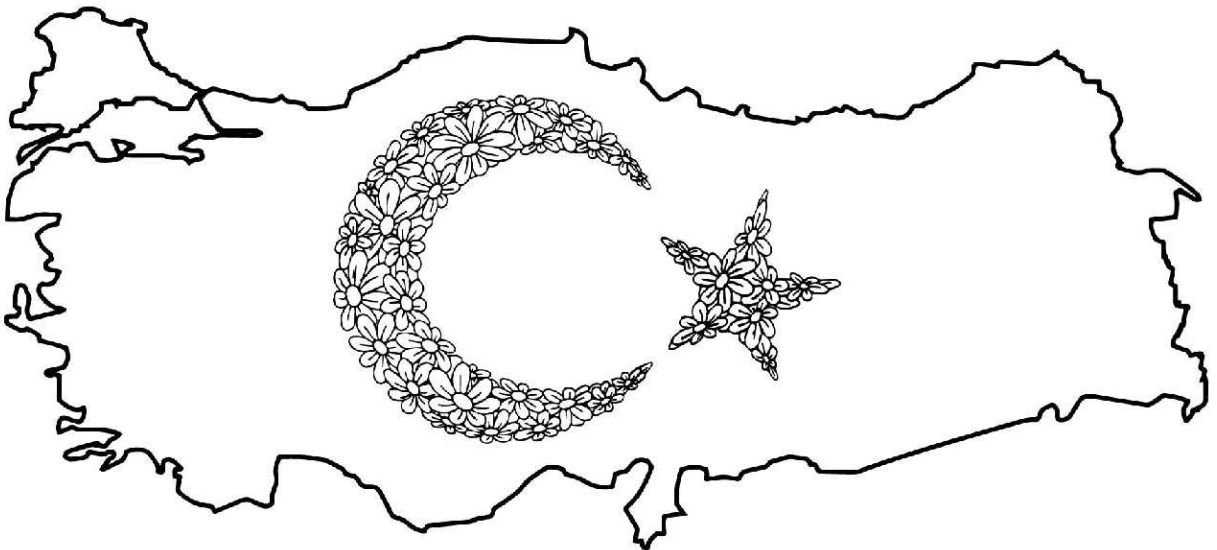
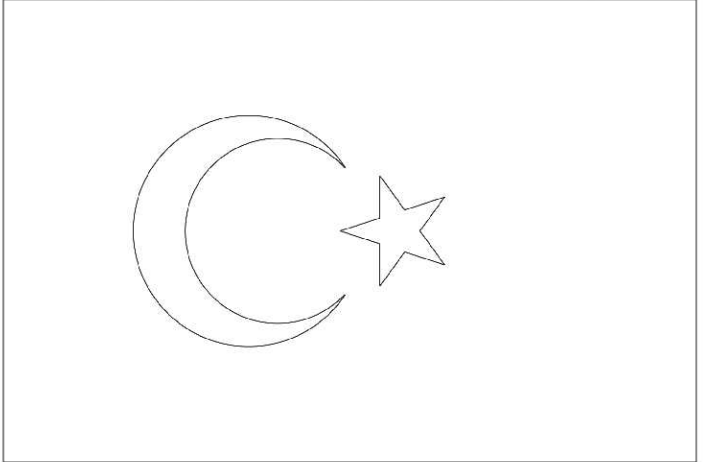
AMERİKA

ALMANYA

HİNDİSTAN

Oyun Vakti

Yaş 3-5

Katılımcılar

Sayı sınırlaması yoktur.

Oyunun Amaçları

Çocuğun hayal dünyasını geliştirmek, hayal dünyasını ve olaylara bakışını anlamak. Beklentileri, ruh halleri konusunda fikir sahibi olmak.

Oyunun Oynanışı

Oyunumuz bir masal tamamlama oyunudur. Her şeyi düşünmek ve söylemek serbesttir.

- Oyuncular arasından bir kişi bir masala başlar. Örneğin; "Çok yaramaz bir çocuk varmış. Adı Aliymiş. Bir gün yine yaramazlık yapmış..."
- Diğer oyuncular başlayan masaldan hareketle masalı tamamlamaya çalışır.
- Masala yeni karakterler ekleyebilir veya mekânlar katabilir.
- İsteyen oyuncu masalı canlandırmaya da çalışabilir.

- Masalını en uzun anlatan, en fazla karakter ekleyen, en güzel canlandıran yeni bir masalın başlatıcısı olur.

Oyunun Kazanımları

Oyunun en fazla kazananı çocukla oyun oynama fırsatı bulan anne ve babalardır. Çocuk bize yeniden yaratabilme şansı verir.

Çocuğun etrafında neler gördüğü, nelere tanık olduğu, nelerden korktuğu ya da neleri hayal ettiği konusunda fikir sahibi olmak için önemli bir fırsat yakalayabiliriz. Örneğin; masalda Ali'nin yaramazlık yaptığından söz ettik. Peki, çocuğa göre yaramazlık ne ifade ediyor? Tek başına yapılan bir şey midir yaramazlık denilen şey? Yaramazlık yapılınc sonrasında ne olur? Çocuk ceza mı alır yoksa başka bir şey mi yapılır?

Bu oyun ailenin kendisinin dışarıdan nasıl görüldüğünü anlaması açısından nesnel bir bakış açısı geliştirecektir.

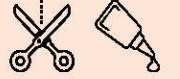

Fark Bulmaca

Aşağıdaki resimdeki farkları bulabilir misin?

Parçaları Sırala

Aşağıdaki bulmacayı çözebilmek için numaralı parçaları doğru sırayla dizebilir misin?

Renklerin Okulu

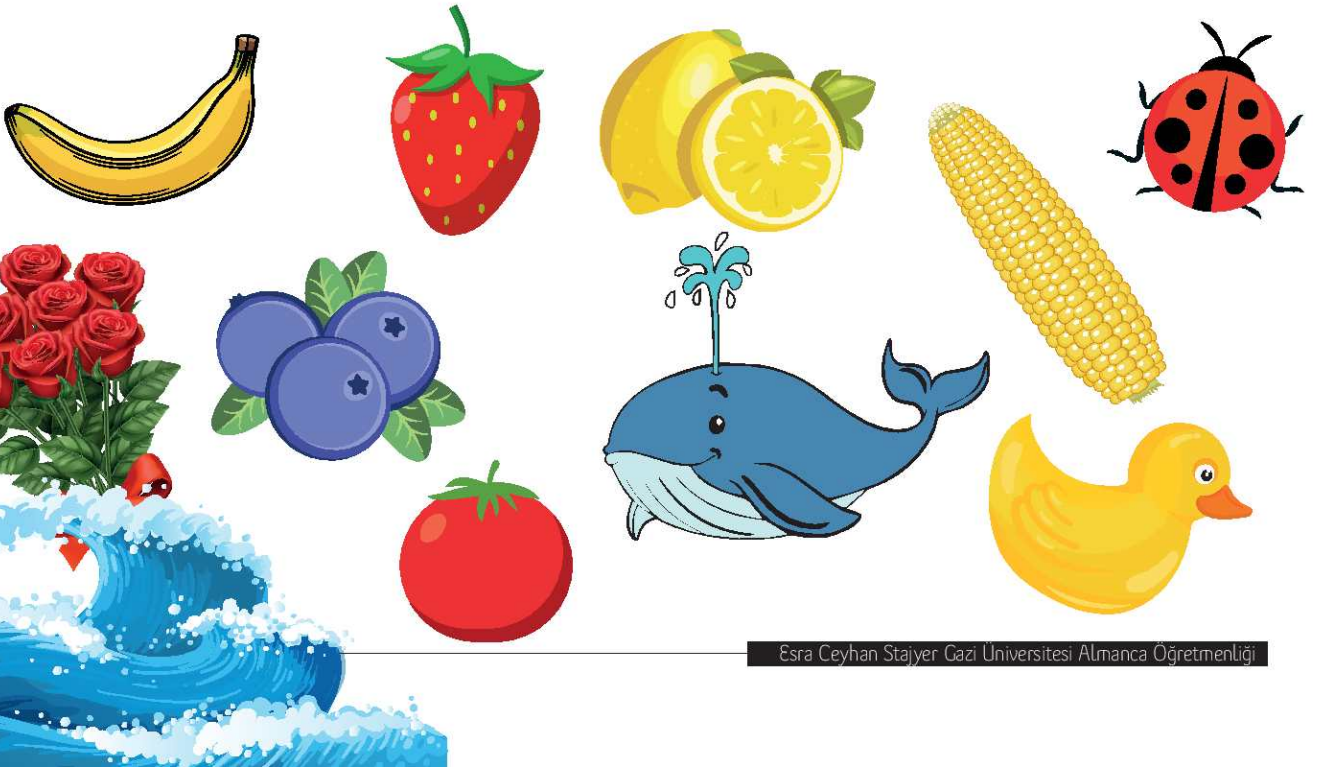
Bilir misiniz renklerin okulunu? Sarı, kırmızı ve mavi... Giderler birlikte renkler okuluna sevinçli. Çok iyi arkadaşlardır onlar, şimdi size kendilerini tanıtacaklar!

Muz rengini benden alır,
Sarıdır benim adım!
Minik ördeklerin rengi sarıdır,
Gerçekten de onlar çok tatlıdır!
Limon, altın, mısır benim rengimdedir,
Bilin bakalım onlar hangi renktir?
Sarı, sarı, sarı!

Kırmızıdır benim adım,
Gülleri çok severim,
Güller de kırmızıdır!
Hem de çok güzel kokmaktadır!
Çilek, uğur böceği, domates
Benzer bana herkes!
Hepinizin kalbindeyim,
Bilin bakalım ben kimim?
Kırmızı, kırmızı, kırmızı!

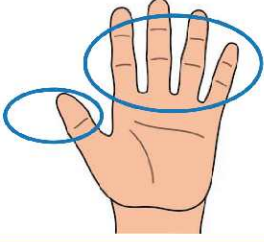
En sevdiğim renk mavidir!
Siz de sever misiniz maviyi,
Gökyüzü sever benim rengimi,
Deniz, balina, yaban mersini!
Aklınıza bir renk geldi mi?
Mavi, mavi, mavi!

Tanıdınız mı bizi?
Sarı, kırmızı ve mavi,
Ana renkler biziz!
Boyamayı çok severiz!
Haydi gidelim renkler okuluna,
Macera dolu yurdumuza,
Yapalım bol bol boyama,
Renkler okulunda!
Sarı, kırmızı ve mavi,
Resim dersindeler hepsi.

Vücudumuzu Tanıyalım

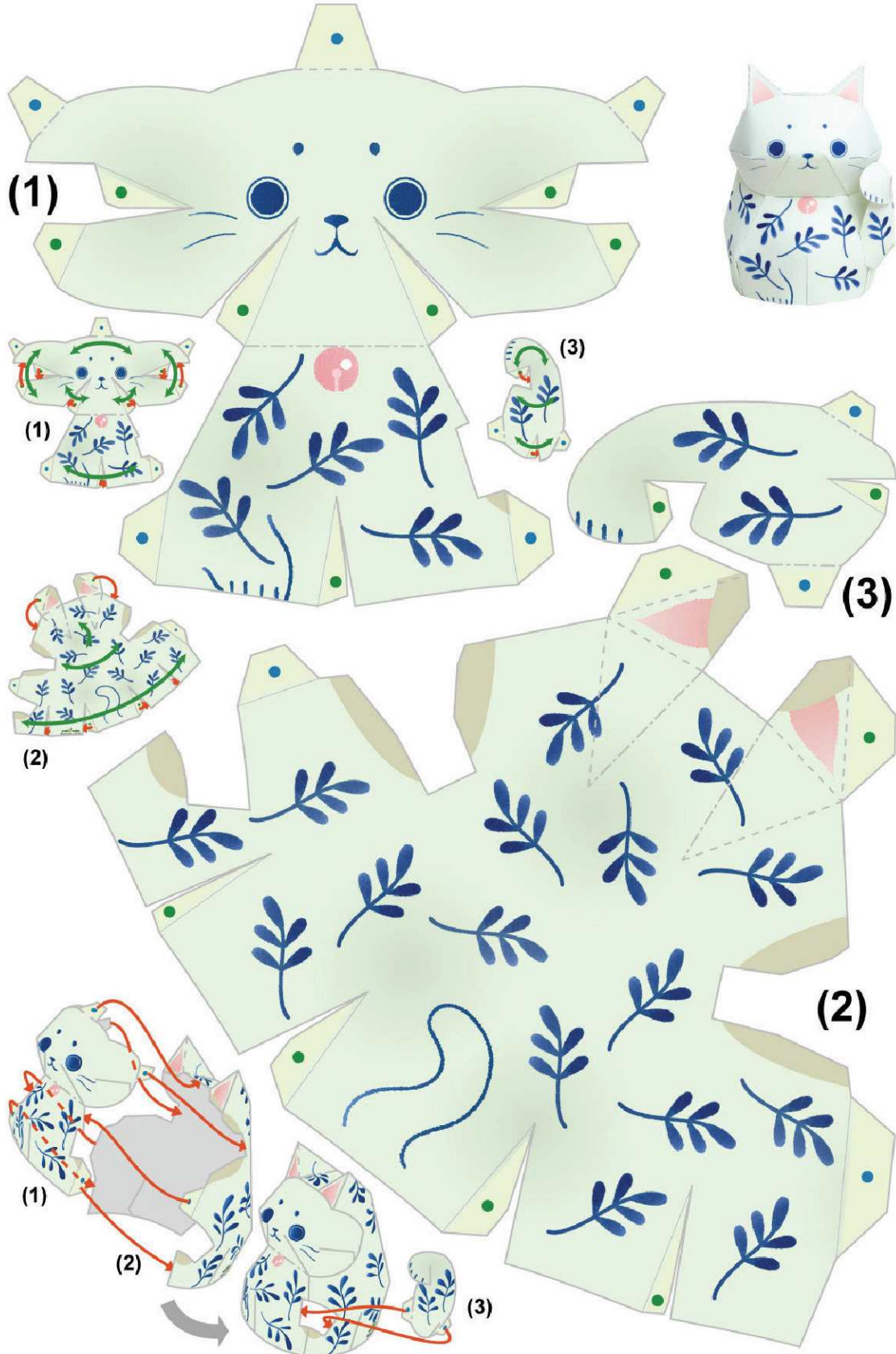
Aşağıdaki resimleri vücudumuzun bölümleri ve işlevleri ile eşletirir misin?

Görmeme yardım ederler.	Koku almamı sağlar.	Nesneleri tutmamı sağlarlar.
Yürümeme yardım ederler.	Koşmamı sağlarlar.	Yemek yememi sağlar.
Duymama yardım ederler.	Dokunmamı sağlar.	Konuşmamı sağlar.

Kes, Yapıştır

Verilen örneğe bakarak sen de bu sevimli kediyi yapabilirsin.

Gizli Eşyalar

